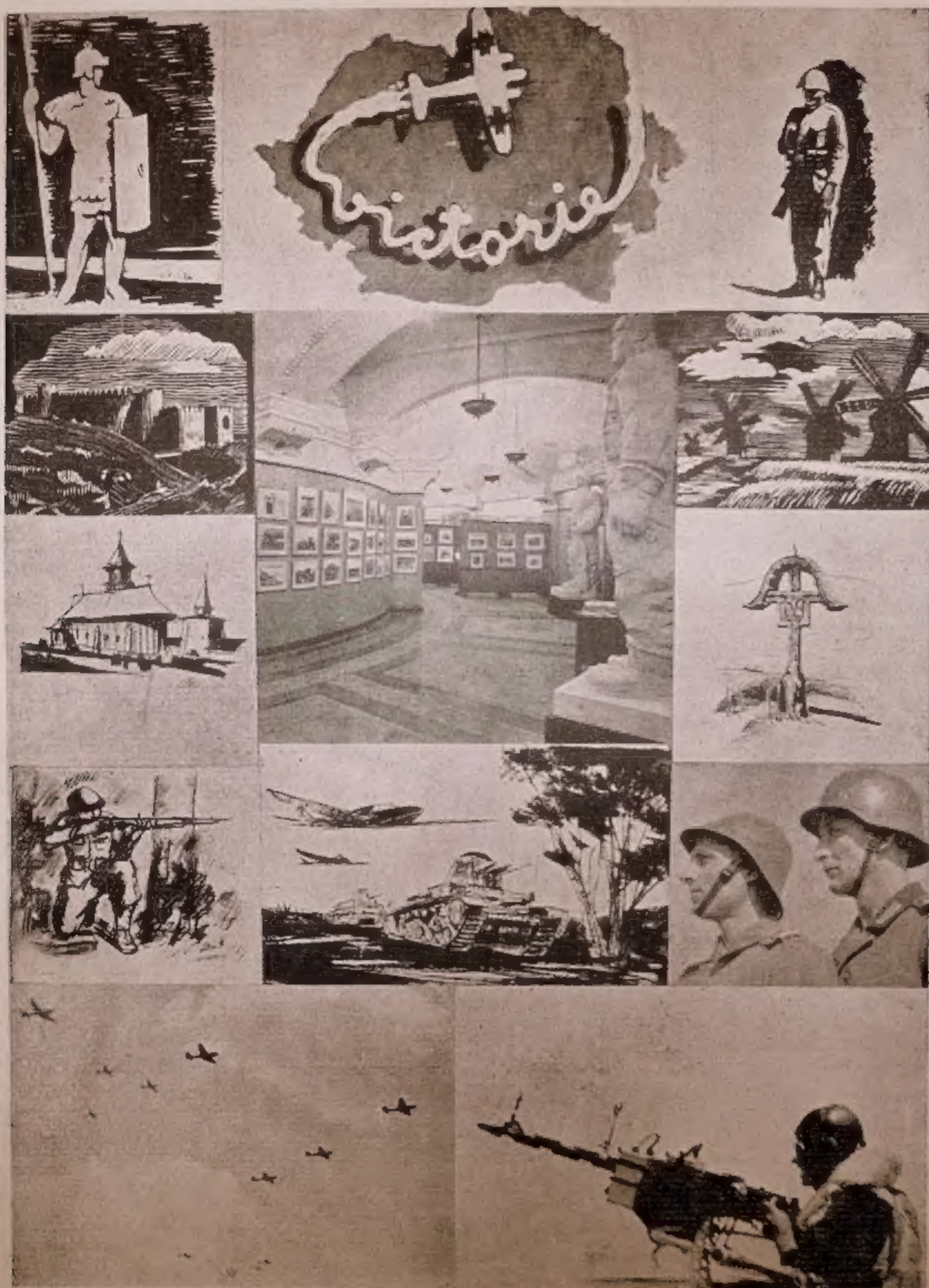

SENTINELA

ANUL II, Nr. 50
30 Noiembrie 1941

GAZETA OSTĂȘEASCĂ A NAȚIUNII
APARE DUMINICĂ
Înscripție la Tribunalul Ilfov S. L. C. sub Nr. 823/1939

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
B-dul Lascăr Catargiu, 31 - București
TELEFON: 2.26.27. - 2.08.99.

EXPOZIȚIA ARMATEI În sala Ateneului Român din București, artiștii pictori și sculptori din plotoanele de propagandă ale Marelui Cartier General înfățișază actele de bravură de pe front, trecând la nemurire eroismul ostașilor noștri din războiul sfânt.

Crezul ostaşului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în vespicia Neamului Românesc.
2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc viața pentru hotarele ei.
3. Îndeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă lăfăcesc de nici o primejdie, nici trufia dușmanului.
4. Urâsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.
5. Iubesc camarazii; ei sunt ca și mine chezașii libertății țării, ostași bravi în război și lucrători harnici la uzine și ogoare, în timp de pace.

Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Atât avem pe lume

Un tun, o baionetă și un plug...
Atât avem pe lume bogăție.
Cu ele (șinem soarele pe glie,
Cu ele și al roadelor belșug.

O cruce și o piatră de hotar...
Atât avem sub bolțile sfîșiate.
Comori ce stau în suflet fîșuite,
Din leagăn date pruncilor în dar.

O vatră și un zăvor de păruș...
Atât mi-e dragi—și-atît ne este dorul,
Cât lungul vieții și deapănă fuorul,
Alături de spicul alb de grâu.

O doină și-a'n coaje de alun...
Atât avem la plîns și bucurie,
Un ghișeu duios de-allean și vitejie,
Un crez din crezul venetilor străbuni.

Un steag și o Coroană de oțel...
Atât ne leagă stîna în hara ortii,
De dragul lor, prin granizela morții,
Noi trecem fără tîmber de fel.

Un drept de înăși corul hărăzit,
Atât avem. Inacris e în dială,
Și pentru el,—să afie carea toată;
Vom sta răguș,—pe veci nebiruit.

Atât avem—și nu dăm nimănui,
Comorile din veacuri adunate,—
De-or fi să vie neamurile toate,
Pe apa, prin vădăh, pe cărări.

Atîta-i doar întregul noștr belșug...
Și-i cum pășim,—o spînen, să se știe,—
Cât timp avem de straja pe moșie;
Un tun, o baionetă și un plug.

Cpt de rez. CONSTANTIN ORENDI

După cinci luni de războiu

S'au împlinit cinci luni de când, umăr la umăr cu neînvinsa armată germană, am pornit pe drumul gloriei și al desrobirii. Ceea ce am făcut în acest timp, va constitui mândria vieții noastre și a familiilor noastre, precum și dovada strălucită că virtuțile Neamului Românesc sunt nepieritoare. Prin vitejia noastră am scăpat din lanșurile robiei bolșevice Bucovina și Basarabia. Cu jertfa noastră am strâns de pe drumurile suferinței și întinerii celui pe frații noștri din Transnistria. Cu arma noastră am izbit și pedepsit trufia bolșevică în chiar cuibul ei de rezistență dela Odesa.

Dealungul Mării de Azov, unii dintre noi am pornit să ducem mai departe lumina crucii și ateu-gul libertății pentru atîția oameni (inuși în sclavie și necredință, oameni printre care se află și frații de ai noștri, pe care furia oarbă a bolșevicilor i-a ridicat din satele lor basarabene, dela vetrele lor curate, pentru a-i pedepsi că nu vor să-și lepede credința și graiul lor strămoșesc.

În acest timp, alți camarazi de ai noștri au pătruns în Crimeea, leagănul năvălirilor și asupririlor; iadul de unde au pornit dealungul veacurilor toate cutropirile care prefăceau în foc și pârjol trupul sfînt al Moldovei lui Ștefan cel Mare. Timp de cinci luni am luptat, iar alții mai luptăm încă, alături de nebiruita și puternica armată germană. Ce au făcut camarazii noștri cu care ne-am înfrățit năzuințele de mai bine și de dreptate, se poate vedea astăzi, în toată măreția faptelor lor.

În cinci luni de zile, mai mult de trei milioane de dușmani au căzut în mâinile germanilor, peste 15.000 de avioane sovietice

au fost distruse; o uriașă pradă de războiu a rămas în mâinile aliaților, iar întinse teritorii rusești au fost ocupate și redată vieții europene, dela care fuseseră abătute de Stalin și oamenii lui. Dela Marea înghețată până la Marea Neagră și Marea de Azov; la Uman, la Viasma sau la Briansk, soldatul german a despicat cu spada drumuri noi civilizației și a orânduit, prin jertfa sîngelui său, o altă vicașă, acolo, unde a domnit 23 de ani silnicia, crima și teroarea.

În lupta noastră eroică împotriva unui dușman mult mai numeros și bine înarmat, am avut ca pildă minunatele fapte de arme ale camarazilor noștri germani. Dar nu numai atât. Ceea ce ne-a dat mai cu seamă tăria și ne-a oțelit puterea, a fost credința nestrămănată în dreptatea cauzei pe care o slujim; convingerea că prin fapta noastră apălăm desonoarea ce apăsă pe ne-drept asupra unui neam întreg, că reparăm astfel toate nedreptățile și umilințele suferite de frații noștri basarabeni timp de un an, și de frații din Transnistria, de atîta amar de vreme; a fost credința că țara noastră are dreptul la altă vicașă, mai bună, mai demnă, mai dreaptă, într-o Europă renăscută și curățată de toate pdealele.

Îată, gândurile care se desprind acum, după cinci luni de când am pornit la lupta noastră sfîntă. Acum când putem privi cu mîndrie fapta noastră, e îngăduit a spune că nicio jertfă nu a fost prea mare, nicio suferință nu este de prisos, față de minunatele noastre înfăptuiri și față de uriașele idealuri naționale și umane ce-și astăptă și dela noi desăvârșita lor împlinire.

Sold. T. R. DRAGUȘANU GH.

SERGEANTUL ILIESCU

Sergentul mitralier Iliescu Ion, dela escadrila de bombardament Savaya, se află în infirmerie. Termomentul arată 38 de grade. Peste imapta, războiul. Comandantul escadrilei primește ordin de a bombarda un aerodrom sovietic. La stabilirea echipajului, în locul sergentului Iliescu, pune un alt mitralier.

Dar Iliescu, nu e omul care să stea cu brațele pe piept într-o noapte afîntă ca aceasta. De aceea, cuminte și dărz totuși, se îmbracă, părăsește infirmeria și se prezintă la comandantul său, gata de a pleca pe avion.

Pe cine nu ar fi impresionat gestul

ostașului? Comandantul a înțeles abdicatul sergentului Iliescu și i-a trimis la avion. Decolajul s'a făcut pe un întinerie compact. Eroicele noastre bombardiere și-au atins țintele din plin, dar un baraj puternic de artilerie antiaeriană atinge avionul pe care zbura sergentul Iliescu Ion. Avionul s'a prăbușit în flăcări și odată cu ceilalți membri ai echipajului adjutant ser Iliescu C., locotenent Căstoil Ilie, submaistrul Ionescu și radiotelegrafistul Vlădu A., sergentul mitralier Iliescu Ion, se prăbușește din alăvi, întru gloria țării sale și a crucii pentru care a pornit la luptă.

CÂND AU MAI LUPTAT

soldatii romani dincolo de Nipru

UN ACT DELA 1679

În aceste zile glorioase este interesant să amintim că ostașii noștri nu și-au dat acum prima dată sîngele prin locurile de dincolo de Nistru. E de-ajuns să amintim luptele lui Dnea Vodă (fost un timp chiar Haiman al Ucrainei) — contra Tătarilor.

Un document dela 1679, pe care-l dăm mai jos în traducere, dovedește prezența soldaților moldoveni pe Nipru (Nepru).

Este un act încheiat în tabăra dela Șangheri Sultan (pe Nepru), la 15 August 1679, prin care soldatul Postolachi, din Crivuleni (ținutul Hotinului) — căzut la boală grea, își vinde către Domniei eluceerul partea de moșie basarabeană.

Actul, scris în românește, cu litere chirilice, desvâlue o limbă românească neapăsată de curată. Iată-l transcrie fără nicio modificare:

Adecăte eu Postolachi ficiarul lui Ioan de Crivuleni, scriu și mărturisesc cu acest zapis al meu, precum de nime nevoit nici asuprit, ce de a mea bună voință, am vîndut a mea dreaptă ocină și moșie din sat din Crivuleni din bătrînul lui Ioan, a patra parte ce să vă alege, căci fiind și eu la oaste și căzînd la boală și la greu am vîndut-o dumisali lui Domniei eluceerului dreptu 15 lei, și pe acest zapis al meu să aibă a-și face dumnealui și diresa domnești prea acesată parte de ocină, care mai sus scriem ca să-i fie dumisali, dreaptă ocină și moșie, și cucinilor dumisali, și nepoților și strănepoților dumisali în veac. Și la această tocmală anoastră s'au pri-lejit dumnealui Costantin Jora sârdariul, și dumnealui Costantin Hănoiu căpitan, și Toderășco căpitan, și Hăjdău căpitan, și Păcurar căpitan, și Costin Iuzbaș, și Sturza Iuzbaș de Ciopleni, și preotul de Mîmoieni și alți oameni cari s'au mai prilejit. Și noi acești oameni cari sîntem scriși mai sus, vîndînd că-i face dumnealui plata, ne-am pus toți degetul și înscăliturile ca să fie de ordi-nă. Să se știe.

La Șangheri Sultan pe Nepru anul 7187 august 15.

Costantin Jora, sârdar.

Ion Stroescu, căpitan, mărturisesc.

Eu Miron Hăjdău, căpitan.

Iordache Stroescu, căpitan.

Carte poștală

Ai plîns de bucurie astă vară
Cînd țara te-a chemat la datorie
Și 'n ochii tăi scolpea un fel de teamă
Că n'o să te trimită 'n bătălie.

Îmi scrii dintr'un spital, c' ai fost rănit,
Luptînd cu țase rugini la baionetă,
Dar pîn' la urmă tot i-ai biruit...
Bucura te a bună la gazetă.

Să afie toți că un român nu pieră,
Dugmanii oad răpuși de mîna lui,
Își opără-a strămoșilor avere,
Dar nu își pleacă fruntea nimănui.

Din sîngele vo-a curs de-alătea ori
Pe câmpuri moldavene — din belșug
Abia acum cele trei culori
Ne flutură victorio la Rug.

Cînd părăsești spitalul, camarade,
(Îmi spui că ești în stare chiar și azi)
Să-mi scrii, cînd sînt cu norăbdura
S' aud cum ai pătruns în Caucazi.

Plut adm GH. NEGURITĂ

Războiul în icoane

Războiul acesta, ca toate războaiele neamului românesc, a lăsat istoriei noastre amintirea celor mai înalțătoare pilde de vitejie și eroism. Le însemnăm adânc în inima și amintirea noastră, fiindcă pe aceste pilde mărețe se clădește sufletul țării, care trece astfel înfrumusețat și conștient de țaria lui, din generație în generație. Aceste pilde de eroism îl ajută să înfrunte orice primejdie, așa cum ne-au ajutat pe noi faptele adânc grăitoare ale strămoșilor.

Nicio jertfă închinată pe altarul patriei noastre n'a fost fără de folos. Niciuna n'a rămas necunoscută, nici una n'a fost uitată. Pilda lor a dat avânt înieretului, pilda lor a trecut în cărțile pe care cu toți le-a învățat la școală și din al cărui cuprins e'a luminat sufletul pentru faptele și izbănda de azi.

Cărțile vorbesc despre vitejia strămoșilor noștri și ne trezesc inima de bucurie când vedem în tablouri și desene, cu câtă înverșunare se prindeau în lupte, apărau drapelul neamului și înaintau printre rândurile imprăștiite ale vrășmașilor, dând puternice lovituri de ghioagă. Dela primii noștri Voievozi întemeietori de Țară și până la Mircea, Ștefan și Mihail, dela acești îndărjiți apărători de moșie și până la primii doi regi care ne-au dat neamului nostru încrederea, n'a fost faptă de armă a Românilor care să nu-și găsească nemurirea în scrieri și în tablouri, în zugrăviri din pridvoare de biserică, care sunt azi comori de mândrie ale Neamului.

Așa și azi, bravura noastră și-a păstrat și ea nemurirea, intrând pentru vecie în cărțile pe care le vor citi cu drag copii, nepoții și strănepoții noștri, ca și a tablourilor și lucrărilor de pictură în care pictorii români, trimiși pe fronturile de luptă, au prins focul bătăliei, biruința Neamului și a Crucii.

Acum, în clădirea măreată a Ateneului Român, în a cărui sală pereții zugrăviți arată lumii cum s'a deslășurat în toate veacurile istoria neamului nostru, tablourile proaspete, care ilustrează faptele noastre, au fost așezate la loc de cinste și toți, mici și mari, tineri și bătrâni, femei și bărbați, se perindă prin fața lor să le privească. Și privindu-le simțim fiorul mândriei că ele sunt părinții, copiii sau frații lor, aceia care au săvârșit fapte atât de mărețe și au trezit în sufletul celor miruți de Dumnezeu cu darul de a prinde în icoane faptele, temeluri de înaltă deslătare și preamărire.

A rămas astfel în istoria Țării, nu numai prin puterea cuvântului care a dus până departe laima purității noastre ostășești, dar, prin puterea slovel și a culorilor, care rămân în muzeul nepieritor al neamului. Și noi și faptele noastre au trecut în veșnicie, bravi luptători pentru întregirea României.

Aceasta este închinarea de glorie pe care o aduc scriitorii și pictorii țării, este răsplata lor smerită pentru suferințele noastre fapte. Ea se alătură marșurilor înviorătoare a căror melodie a fost însușită muzicanților noștri de avântul înaintării și de îndrăzneala atacurilor noastre. Și toate la un loc vor fi comora sufletescă pe care se vor ridica cei de mâine, mândri de trecutul lor, plini de încredere în viitorul lor, iar încrederea aceasta înseamnă veșnicia Țării Românești și desăvârșita biruință împotriva bolșevismului din Răsărit.

Sbtl. rez. MIRCEA ȘTEFĂNESCU

Alecsandru cel Bun poruncește Mareșalului Ion Antonescu

*Io, Alecsandru Bunul Vorodol,
Cărușitor la vreme, sub sfânta cruce,
Poruncă dau s'asculte tot neorodul
Și-oceia pași în frunte al cōndare.*

*Mormântul meu la Bistrița treacă
Căndcun chobnic vă trimite azi voacă:
Au cum poțiti să faceți țara noastră,
De nu întregiți pământul la oltari?*

*O județu care fii atpădă
Că are mândă mândră poști să apar,
Un deget când nu ată la locul lui,
Un deget lipit de iar fi la mândră.*

*Nepoate fi Moldova noastră dragă,
Cu munși și cu ape căle sânt,
Când gem atâtea jertfe în pământ,
Acum, când țara noastră noi întregim?*

*Cum, voi, vajnicii urmasi, lăsați o parte
Din țară, din Moldova mea de ieri,
Cu un hotar pierdut în nicăieri
Și care totuși Neamul n-ă despartet.*

*Io, Alecsandru Vodă aprăscu
Cu gîndămint și cu blădăm, o pace
Nu voi avea decât dacă veți face
Un snap de frați tot neamul românesc.*

*Atunci, urmașul meu, Mihail întâi
A tulurora liniște aduce,
Și împăcat vom odihni sub cruce,
C'o țară întregită, cōpădă.*

Cpt. rez. D. IOV

L-I Mareșal Ion Antonescu

Indemnul Mareșalului

În vremuri de grea cumpănă, poporul românesc a știut prin fapte istorice să-și croiască o nouă soartă, spre bucuria prietenilor noștri și în ciuda dușmanilor.

O faptă de neuitat care vădește puterea de înțelegere a poporului nostru este rezultatul minunat al plebiscitului.

Cetățenii au iscălit cu mâna sigură legământul de credință, dovadă că sunt alături cu tot sufletul de opera Conducătorului. Aproape trei milioane și jumătate au răspuns „DA”.

Știm că așa va fi, — că nu putea să fie altfel, atât timp cât va mai exista o singură picătură de sânge într-o inimă românească.

Și totuși, bucuria ne-a mișcat suferințele până la lacrimi, când am constatat că suntem toți „un cuget și o simțire” — așa cum spune poetul.

Ne-am bucurat noi și s'a bucurat și Mareșalul desrobirii noastre, cel care a crezut întotdeauna în steaua norocoasă a neamului Românesc, suferind și muncind pentru binele Patriei.

El a mulțumit țării, ca de obicei, în cuvinte simple, dar cu miez, — cu miresmă de cronică, mergând la inimă fiecăruia, fie el țărăn sau orășan.

„Eu am isus rezultatul acestui plebiscit ca o încredere pe care Națiunea mi-a făcut-o mie personal, a spus între altele, Domnul Mareșal Antonescu la primirea rezultatului, ci ca o expresie a acestei tradiționale și înțelepte unități românești, închinată unui simbol, unui steag, Regelui și Patriei, pentru care trebuie să trăim fiecare cu toată răspunderea de români”.

Omul minunat, acos de Dumnezeu să ne aperi ca un arhanghel în clipa cea mai grea a neamului — se arată încă nesatisfăcut de lucrul său — deși n'a dormit nopți în gir pentru a face față unei munci supraomenești, — deși a fost neodibăit, atât pe front, cât și în interiorul țării.

„Ași fi vrut să dau Țărânilor noastre anelul și brana, bombac și fier ieftin, să-i ridic prețul produselor fără să-i cer rechiziții și jertle, so spovedește Marele nostru om în „Cuvântul către țară”.

Dar, suntem în plin război al leului și nu pot risipi cu munca și strădania mea fără jertlele și pierderile din celălalt război, valul de ască-

clune al Europei pe care l-am primit până azi.

Ași fi vrut să dau Muncitorului, bucuria unui salariu care să-i acopere nevoile, să-i ajute familia, să-i asigure liniștea; dar n'am putut decât să-i sporesc în parte salariile, să-i ajut aprovizionarea și prin cantine să-i hrănesc pruncii”.

Și pentru că mai sunt multe lucruri de înfăptuit, Mareșalul termină, cu un luminos indemn, care ar trebui scris cu litere de foc în cugetul fiecărui din noi:

„ROMANI, vă chem pe toți, tineri și bătrâni la muncă și la luptă, la ordine și ascultare, la credință și jertfă pentru că numai astfel vom putea înfrunta trudnicia ceasurilor ce vor să vină”.

Poate cineva să nu înțeleagă, să nu asculte cuvântul Mareșalului?

Plebiscitul ală mărturie peste veacuri de felul cum țara a înțeles să urmeze pe Conducător.

Prin votul dat, poporul și-a mărturisit față de Mareșal mulțumirea și recunoștința pentru tot ce a înfăptuit atât de repede și atât de desăvârșit, — pentru liniștea redată națiunii, — pentru chipul în care a reinălțat onoarea românească și a readus România în locul european, ce i se cuvenea.

Indemnul Mareșalului să ne fie semnul de foc al duhului românesc care să ne întărească în strădania noastră, făcându-ne datorii așa cum ostașii și-au făcut-o cu prisosință pe frontul din răsărit.

L. VALERIAN

Tank pe frontul antibolșevic

Artileria română

Fapte de vitejie ale unui Reg. de Artilerie

Războiul de azi, această dramă crâncenă în care numai suflurile tari, suflurile de elită pot rezista fenomenelor sale, este o consecință a tehnicii moderne și un atribut al puterii de viteză. Luptătorul de orice armă ar fi el, infanterist sau artilerist, cavalerist sau genist, tan-chist sau aviator, trăiește pe front zile grele, nopți abucumate și gânduri chinu-te. Obosala, extenuarea, deprimarea, îl prind ușor în meciurile lor, pun stăpâ-nire pe el, îi macină voiața de a fi și a avea, așa că la capătul unei acțiuni in-treprinse, nu mai pălăie în el decât o slabă licărire de viață. Și totuși de acum înainte, situația cere ca să existe, să raționeze și să lupte pe mai departe, fie atacând în forță un obiectiv puter-nic, fie rezistând la capăt pe o poziție anumită.

Și acest lucru, au făcut în cele patru luni de război, oamenii mei, ai tăi, ai mei, ostașii noștri. Dealungul câmpurilor de luptă, unde moartea îi pândea la fie-care pas, ei reușeau să, scolească pânza gloanțelor de mitralieră, să se auzăgă cu dibăcie atacurilor perfide ale unor păsări de pradă, să treacă cu bino o noapte de bombardament infernal, pen-tru ca a doua zi să lupte contra tancu-rilor, cu puștile, cu granatele, cu lopo-țile.

I-am întâlnit pe timp de ploaie, la 24 Iunie pe Prut, veseli și nerăbdători, i-am lăsat la Dăluie la 11 Septembrie triști, aspri și dornici de război și îi voi regăsi în curând plini de voie bună și gata de duce.

Astăzi, ei vă vorbesc prin mine, des-pre două fapte de arme, din cele opt excepționale, pe care vitejii unui Re-giment de Artilerie, le-au săvârșit pe front și pentru a căror bravură au fost cinșiți de către Mareșalul Conducător cu un elogios ordin de zi pe armată, iar de către M. S. Regele cu suprema dis-tincție a vitejiei Ordinul Mihai Viteazul.

Pe întinsul frontului, focurile s'au ră-riz. Soarele de Iulie luminează frumos strălucitoare puternic, arde fierbinte. În dogoresa lui pare că s'au topit toate avânturile și s'au consumat toate ener-giile. Noaptea a fost prea abucumată.

La P. C., se așteaptă vești importante. De trei zile, un detașament luptă cu dis-perare pentru a nu fi ocupat. Bateria care-l însoțește este descoperită la o mar-gine de est și violent bombardată. Primă într-o tragere în clește, ea nu mai poate face nimic mișcare. Așteaptă clipe mai bune, ca să se poată smulge din ghiarele morții. Când mă așteptam mai puțin să-i știu de curând, sosește un bilețel strecurat prin mii de primejdii și care spune doar atât: „Orice s'ar întâmpla, eu asigurăm că ne vom face întreaga da-torie”. Iar nu peste mult timp, din de-părțări, pe unda invizibilă a unui fir telefonic, răzbat până la mine frânturi de voce omenescă:

„Aho, aici raportez un mort, 5 ră-niți, materialul de transporturi are, un tun distrus, două elicoptere sîrșite în aer, c'ăsușă hrănită, încoala totul bine, fetei făc-ze, așteptăm ordine”.

Fără să vrei, gândul ți se infixe adânc în trupul istoriei și te întrebi: cu de-ceată și cuvenitul respect: intru cât fai-moasa telegramă a Generalului Foch, în bătălia de la Marua, a fost ea mai înăl-țătoare decât comunicarea simplă și im-pregnată de eroism a Ţăpitanului meu?

Oare curierul dela Marathon a avut el o însărcinare mai grea și o atitudine mai frumoasă decât serg. Tomescu.

E ai de toamnă cu frig și ceață. Spre răsărit se conturează în zare Odessa. Câteva coșuri de fabrică mai fumegă încă. În valea din față, apărarea Dal-nicului se odihnește. După lupta de ieri, ea își panscă rănilor. Dealungul fron-tului, liniște de mormânt. Niciun glonț de armă nu mișcă prin iarbă. Ar-tileria a amuțit și ea. Singuri bondarii sbârșie din motoare. Ei coboară jos de tot și clăntănesc din mitraliere. Este târziu, razele soarelui sfîșie perdeana de ceață. Un val de lumină și căldură se revarsă pe pământ. În gropile de tragere trupurile oboșite nu-și mai găsesc locul. De jur împrejur, liniște, liniște, prea multă-mulță liniște.

La cele trei P. C. suprapuse, nimeni nu rade, nimeni nu vorbește. Toți se gîndesc. Ca niciodată, astăzi toți se bărbieresc. Și fiecare își caută de lucru. Unii își pun ordine în corespondență. Alții își scotolesc prin buzunare. Oricum amintire este îndelung contemplată.

— Nu ți-am arătat fotografia fetiței mele, apuse tunul; are 6 ani și jumătate și merge la școală.

— Băiețelul meu a împlinit doi ani, zâmbește un altul; când am plecat la război, a răz mult și mi-a urât sănă-tate.

— Pe zău de azi eu sunt trecut în rezervă șoptește Căpitanul Cazacu, co-legal meu de acum treizeci de ani și pe care mi-a fost dat să-l întâlnesc în puterea nopții, aci sub cerul înstelat al Transilvaniei și printre gropile de obuze.

Ceva cludat, neobișnuit se petrece cu noi. Filința noastră interioară presimte o furtună gata să izbucnească. Ea plu-tește în aer, mișună printre noi. Nu mai aveam astîmpăr. Clipele devin chinu-toare. Prea multă liniște obnoște, eber-vează, supără. La un moment dat pămîntul proiectile din încheieturi. Nume-roase proiectile de artilerie gres cad asupra noastră din ce în ce mai multe și mai dese.

Nori mari de praf și fum întuneacă vederea. Nu se mai cunoaște om cu om. Două salve de proiectile incendiare varsă pe pământ o mare de foc. Câteva torțe vii țâșnesc din gropi și aleargă înebu-olte de spaimă. O voce sugrumată atrăgă:

— Atențiune! inamic și tancuri la dreapta.

Intr'adevăr, de undă ne așteptam mai puțin, un nesfârșit lanț de trăgători procedă de două tancuri înainteză asupra noastră. Intr-o clipă ofițerii ce-lor trei P. C., aflați la un loc, au sărit cu toți la arme, hotărîți să sfărce cu orice preț atacul inamic. Compania de rezervă, singura trupă disponibilă, a

luat de asemenea poziție. Artileria a con-curat și ea cu focul său, deși a trebuit să facă o manevră de mare forță. In-cleștarea s'a produs. Din toate părțile foc și plumb.

În acest moment, legăturile telefonice cu bateriile de artilerie s'au rupt. O parte dintre telefonisti și anume: Ni-chifor Banu, blîndul și harnicul Nieu-lai, trimiși pe fir au fost găsiți morți la posturile de control. Bombardamentul inamic devine infernal, iar situația din ce în ce mai critică. Infanteria sa în-ainteză. În spate al doilea val îi ur-mărește progresiunea. Tancurile devin agresive. Pe măsură ce timpul trece, rezistența noastră slăbește. Prin pânza de gloanțe nu mai poate străbate nicio vietate. Pierderile se înmulțesc văzînd cu ochii. Ofițerii cad unul după altul. O lovitură sență mi pătrunde până în osse, iar durerea mă face să inghenunchi o clipă. Presiunea inamică ne copleșește. Cu ei de piept începem retragerea în direcția pozițiilor de artilerie. Două tancuri ne depășesc.

Încercarea unui sergent de a dezarma pe unul dintre ele, nu reușește. Neferice-tul ostaș este prins de genul și strivit. În vacarmul luptei, 20 avioane Rata și 4 bombardiere ne iau în primire trăgînd cu mitralierele și aruncînd bombe. Cu mare greutate ajungem la pozițiile ba-terilor. Aici am avut satisfacția să-mi văd unitățile în plină acțiune, iar ală-turi de ele grupuri, grupuri de infan-teristi gata de contra atac.

Tentativa inamicului de a pune mîna pe tunurile care le-au făcut atîta rău, este sfărîmată de focul acestora. Când am auzit comanda: „...dela 800—1.200 metri, din sută în sută câte două trage...” am respirat ușurat. Pericolul a trecut deacum. Impropoziți de obuze, monștrii de oțel se târăsc ca omizile și dispar repede, rostogolindu-se cu teamă printre lanurile ruginoase. În to-tul luptei și când mitralierele prind a le da vînt, ei strălucesc în întunerie ca niște licurici. Cu inima sfîșiată pen-tru cei 7 ofițeri morți și 6 răniți — pre-țul temerității noastre — am părăsit în noapte câmpul de luptă, fericiți că to-tuși sacrificiul lor n'a fost zadarnic.

Drum lung și greu. Sădătul Tumorug se oferă să mă transporte.

— Urechi-vă în spatele meu — îmi spune el într'un târziu, atunci când for-țele mă părăsiseră.

Bătăni de vînt și agribuliți de frig, două fantome înainteză, din ce în ce mai greu, către ambulanță. Un gramăt de rînit, un nechezat de cal, un urlet de căinț, un proiectil răzleț, te face să tre-sălți la fiecare pas. La câteva sute de metri, infanteria noastră s'a cramponat pe creasta din spate în luptă cu mitra-lierele inamice.

La miezul nopții ajungem în sfârșit. Lângă apă, soldatul Tumorug se pră-bușește sleit de puteri. Fusese și el ră-nit. Un glonț de mitralieră îi străpun-sese pieptul încă dela amiază. Nu se vîietase de loc. Nu spusese la nimeni, ni-mic. El știa că trebuie să lupte și să su-feri, iar la nevoie să ajute și pe altul. Și așa a făcut. Astăzi caporalul Tumu-rug își poartă cu mîndrie și demnitate galonul și decorație. Și ea el au fost mușți. Au fost toți. Toți aceia care ruși de obosală, argi de noare, sau bătuți de vînt, prin ploaie sau praf, au par-curs călări, în plină zi și miez de noapte.

peste 800 kilometri. Toți acei curți au o-cupat și organizat, cu busola și compasul, 26 de poziții de baterii, din care s'au tras asupra inamicului mii de proiectile.

Toți acei, cari au fost de patru ori bombardați în mers de către aviația inamică, chinuți de cîine ori cu tra-zeri contra bateriei, încercuși de două ori de către infanteria verșinazo și ne-voști să-și apere tunurile singuri — cu armele, cu granatele, cu lopoțile.

Și în toate aceste situații, ei nu s'au abătut din drum, n'au părăsit nicio-dată misiunea, n'au cedat niciun metru de teren și n'au lăsat inamicului nimic din ceea ce le aparținea. Au jalonat în schimb drumurile, au împodobit pădu-rile și au înfrumusețat sutele cu acelu-mărate morminte și cruci sfînte, pen-tru a cîmă trecutul și a lumina calea generațiilor viitoare.

Lt. col. ILIESCU-ZĂNOAGA

Doi viteji

Sergentul sanitar Răduț Virgil su-zise că un soldat din infanterie, anume Rocașeanu Alexandru, reușise să cu-cerească singur o cazarmă bolșevică, pătrunzînd în rîndurile inamice, Am-bișos, Răduț s'a hotărît să-l caute pe Rocașeanu și să-și încerce norocul a-mîndoi. Nu i-a fost greu să-l găsească. A doua zi de dimineață, Răduț și Ro-cășeanu sunt gata de plecare. Rocaș-eanu ia o pușcă mitralieră, iar Răduț, fiind artilerist, ia o lopată și un sac cu grenade cîpătate dela niște ostași. O ceață densă acoperă câmpul. Distanța de 200 metri ce despărțea cele două li-nii, fu parcursă destul de repede. Un-deva în fața lor, la câțiva metri depăr-tare, se aude vorbă. Se depărtează tunul de altul și fiecare asvîrșie câte o grenadă. Apoi, alte două! Un gramăt fu răspun-sul. Încalțără tîrșii prin iarbă spre locul unde asvîrșiseră grenadele. Un bolșevic, cu piciorul rupt de explozia unei grenade, le imploră milă. Îi luară armele și trecură mai departe. Alți doi bolșevici cu mîinile ridicate se predară. Fură dezarmați și împinși spre liniile noastre.

Deodată în fața lor ies trei bolșevici cu armele întinse gata să tragă. O gre-nadă, și Răduț le strigă într'o rusească destul de aproximativă:

„Predai rucki la rumanskii”. Neavînd încotro și neștiind că-i ostași romîni au în față, rușii se predară. Cei doi îi de-zarmară și îi dusă spre liniile noastre. Sergentul Răduț se mai întoarse odată și aduse în spate pe bolșevicul cu picio-rul rupt pentru a-l pansa. Apoi mul-tumit de ispravă, își luă rămas bun dela Rocașeanu și plecă, admirat de toți ca-marasii săi, pentru vitejie și curajul de care dăduse dovadă.

Prizonieri bolșevici

BOBOC GHEORGHE

Escadronalele descălecate înaintau în aburul nopții prin grăul necosit. În jurul nostru simțeam prezența sinistră și continuă a morții. Morți, boconți, efecte și peste tot căștile bolșevicilor încearcă parcă să pună stavilă marșului Roșiorilor. Se crapă de zău și cu celții așintii pe hartă lui făceam socoteala că mai sunt de mers doi kilometri până la poziția de unde trebuia să pornim atacul.

Lângă mine, încercat cu pătura, foaia de cort, și câteva lucruri de-al mele, Boboc Gheorghe, „ordonanță la dom' Sulot'neut", în civilă, oțean cu eobiță, zarzavagiu de totdeauna al Bucureștilor, se ținea cu scutul de mine și nu m'ar fi lăsat în rușul capului să duc și eu ceva. Oricăteori încercam să-l ușorăm povara și auzeam spunând îmbufnat: „se poate dom' Sulot'neut! Eu duceam 100 de kile de roșii pe spăhare și parcă aveam aripi!"

— „Eh, aveai aripi pentru că știi că o să tragi chiulul cu 25 de kile când va fi să le cântărești!"

— „Vai de mine, dom' Sulot'neut", răspunde Boboc dojenitor.

Acesta era Boboc, soldatul, care în nopțile grele de marș, când oamenii moțiau pe spicarea câlilor și ei foarte oboși, țineau trează un escadron întreg cu glumele, șuturile și veșnica lui chiuitură: „Pătăgele vinete, roșii, ardei!"

Acesta era Boboc, omul nepăsător, curajos și gata întotdeauna de cele mai grele jertfe.

Treuseră două zile de când eram înclistați cu inamicul într-o luptă titanică. Rândurile Roșiorilor se răuieră, îngrășăram camarazii, dar Boboc, puțin îngândurat, rămăsese cu aceeași chip nepăsător. Seara când fluierătura de moarte a brandurilor oboșea, Boboc se trezea în groapa în care era băgat în mijlocul camarazilor rămași și după ce trăgea cu sete din țigara ascunsă în cloșul palmei, izbucnea în râsetele camarazilor: „Pătăgele vinete, roșii, ardei!", și imediat ne răspundeau bolșevicii cu o bandă trasă la mitralieră.

— „Mă Boboc, mă!", îl întrebam eu, „când a'o sfârși războiul o să-mi tași mai puțin zarzavatul ălu?"

— „Nu pot, dom' Sulot'neut, nu mai vin la București, mă fac oțean cu zarzavatul ălu, pe străzile Odesei, și când o să veniți dumneavoastră în plimbare atunci să n'aveți nicio grijă, eu vă servesc."

Se făcuse ora 9,45. La 10 trebuia să pornim cel de al optulea atac și aveam de trecut printr-o poziție bolșevică foarte defavorabilă nouă, celor care o exaltam, mai aveam trei kilometri până la marea care sculpa în fund, în fața noastră, chemându-ne parcă a'o scăpăm de blestemata urgie bolșevică. Și am plecat. Lângă mine era Boboc, cu aceeași față zămbitoare. Când la fiecare proiectil care se spărgea în mijlocul nostru, muream pământului pentru a ne feri de schije, îl auzeam pe Boboc strigând: „Dom' Sulot'neut, dom' Sulot'neut, aveți ceva, sunteți bine?" La răspunsul meu liniștit, Boboc izbucnea cu o voce care aco-

perca agoniul deslășit de bolșevici: „Pătăgele vinete, roșii, ardei!"...

Li scossem către orele 12 pe dușmanii din poziție și ne continuam înaintarea sub ploaia de proiectile care încearcă să acopere retragerea lor.

După vreo cinci sute de metri, suntem din nou opriți de un foc din arme automate. Ne apropiem de linia de susținere a inamicului. În fața noastră era pânza de netrecut a morții.

În dreapta, grupa Sergeantului Rusu rămăsese în urmă. Strig spre Rusu: „Înaintează Rusule, toată grupa a treia înaintarea!" Nu sfârșesc bine comanda și Boboc la câțiva metri de mine se ridică într-o rădă și strigă: „Dom' Sergeant, înaintarea!" Sergeantul Rusu auzise și se apropia greoi, așteptându-se pe aceeași linie cu noi, cu întreaga grupă.

Peste câteva clipe, plutonul făcea un nou salt, ajungând aproape fără pierderi într-o vâlcă, foarte aproape de inamic. Boboc ca și mine, în culmea fericirii să ne vedem pe toți în blestemata vâlcă care ne înghițise multe jertfe, izbucneste: „Pătăgele vinete, roșii, ardei!"

Bietul Boboc, soldatul Boboc zarzavagiu, și eroul țării, n'apucă să-și rotească cuvintele afiate ale meseriei lui dragi, căci un glonț bain îi oprește în gâtul ultimei silabe.

Sublt. rez. MUGUR VALAHO

Sburătorii

Aripi de foc biruitoare
Ne-o dai al bărbăției dor,
Avântul nostru către soare,
Își ia peste lărie sbor.
Aprinsă'n noi purtăm făclia
Credinții'n idealul sfânt,
Și ducem cerului solia
Măreței fapte pe pământ.

Din larg senin de zori albastre
Văpăi în stelu adunăm
Și pe ogarul Țării noastre
Lumina lor o semănăm.
Dar focul trăznetelor loate
În cruni potop vom îndrepta
Spre cei ce sfânta libertate
Să ne răpescă-ar culeta.

Vestim în noua dimineață
Un Domn, o Țară și-un popor,
Și-am închinat a noastră viață
Curatei străluciri a lor.
Purtăm stindardul libertății
În nălbii aiferelor cerești.
Suntem arhanghelii dreptății
Și-a bărbăției românești!

I. U. SORICU

Petruță înaintată pe frontul de răsărit

Cota 75,8

Pe șoseaua ce trece prin Friedenthal și duce la Odessa, cam la 5 km de Dalnik, se află cota 75,8. De aici, de pe această cotă, vedeam, în dimineața clare, întreaga Odasă, cu casele ei de fabrici și cu casele îngrămădite ca într'un amfiteatru, pe o întindere impresionantă. Având în stânga un grup de case, numite Baștor Dalinski, cătunul Dalinski, cu o puternică organizație defensivă, iar mai la răsărit și spre stânga șoselei, la punctul numit Razv (ruine) fiind un colțar (fermă) format dintr-o organizație, cota 75,8 alcătuieste un sistem de apărare de neînfricat, în fața Dalnikului.

Străpungerea acestei poziții părea cu neputință. Dl General Sova, comandantul Diviziei 1-a Gardă, dădea și seama de riscul pe care l-ar fi prezentat o acțiune numai de front, a socotit ca acest atac să fie precedat de o acțiune care să pătrundă prin Razv, pe la colțar, pentru întoarcerea sistemului de apărare al dușmanului.

În acest scop, Colonelul Ștefan Oprig primește ordinul ca, deosebit de acțiunea de front pe care o întreprindem cu regimentul său, să mai ia sub comandă încă două batalioane — Batalionul I asalt al Diviziei de Gardă, și un Batalion afectat Diviziei, cu care să atace colțarul și să cadă în flancul și spatele dispozitivului inamic, ușurând astfel atacul de front și aducând o degajare de forțe, Diviziei din dreapta. Pentru împlinirea misiunii, postul de comandă al regimentului se mută în punctul anticar, pe același loc cu postul de comandă al Regimentului 1/2 Vânători de Gardă.

În urma unei pregătiri de artilerie, atacul începe în direcția colțarului cu Batalionul 1 Asalt, comandat de Majorul Juița. Batalionul era alcătuit din luptători unii și unii, toți recrutați dintre cei ce se oferiseră voluntari, din Regimentele de Gardă. Voinicii noștri, se înclășară într-o luptă de titan. Prin fulgerări de tun și vijelii de mitralieră, au trecut acești minunați ostași pentru ca, după 2 zile de atacuri și contraatacuri, să reușescă să curețe colțarul de rămășițe inamice, capturând diferit material de război. Iată ce spune raportul operativ:

„Batalionul I Gardă asalt a cucerit cu efective foarte reduse (circa 80 oameni) colțarul și se află la liziera de nord a acestuia. Pentru azi are misiunea de rezistență pe loc fără gând de retragere!"

În acest timp, Regimentul de Gardă Mihai Viteazul, atacând viguros de front, reușește să encercească pozițiile inamicului de la cota 75,8.

Întă câteva zile ale acestui atac am cum reșese din rapoartele operative ale comandantului grupării:

„Acțiunea de înaintare începută cu Regimentul de Gardă Mihai Viteazul, încă de la ora 7 și 30, a progresat frumos atingând cu Batalionul 3, linia drumului de care, de la Nord-Est de Razv, iar cu Batalionul 2 ajungând la 500 m Vest de Razv. Pentru a nu fi stăvilit din flancul stâng de pînă la rezistență al dușmanului de la Nord de șosea, s'a dat ordin la Batalionul 2 să înainteze hotărât spre Est și să treacă la

curățirea terenului. Regimentul a presat spre Vest, împingând inamicul pe o distanță apreciabilă.

Toate incidentele întâlnite în cale au fost rezolvate datorită elanului cu care împingem ostăgii, electizați parcă de ordinul comandantului lor. În ziua de 16 Septembrie, atacul se reia la ora 5 dimineața și progresează dentul de satisfăcător, deși inamicul cedează foarte greu. Trupa noastră însă, care se află de la 31 August în lupte cu inamicul, în prima linie, deși oboșită, reacționează totuși minunat la ordin și împinge cu vigoare dușmanul care era hotărât să reziste până la ultimul om.

Prin aceste atacuri repetate și chibzuit organizate, Regimentul de Gardă Mihai Viteazul reușește să encercească cota 75,8. Dușmanul este împins mai bine de 2 km spre Dalnik. Este evident faptul că prin encercarea acestui obiectiv devin posibile operațiunile următoare, operațiuni care prefăcuse stăruia nou-vea Dalnikului. Se lângă de aceste biruințe ale Regimentului de Gardă Mihai Viteazul, un sentiment de legitimă mândrie, pe care îl trăiesc acei cu au luat parte la lupte.

S.

COPILUL MEU

În dimineața când ne-am despărțit,
m'am preșimțit
nici tu nici eu,
copilul meu,
că vo să trecă timp îndelungat
fără să fi de mine îndrăgostit,
și abraziți tă, cei rumeni ca dujorul,
n'or mai primi, opa ca mai 'naintă,
o coldă strutare de părinți.

Și ochii tăi, în cari-a coborât
toț cerul alilor de primăvară,
m'au petrecut înclășimați, la gard,
iar inimicora la îndurerată,
— în ritmul ei de pasde rândă, —
mă tot striga pe nume, tată, tată

Dela ferestra de vagon,
— pricomiță rândunică —
vedeam mișcând o mând mică
și-un fu plângând pe un peron.

Și dacă nu ne-am mai vedea,
să ști și tu că s'endeca,
culcat de veci, la un răsturnu
sub privigherea unei cruci;
că jertfa nu mi-a fost sadară;
eu am murit, dar azi ai tu,
câmin, și Dumneasa și Țară

Sergent t. r. BOCȘA NICULAE

Niciun obstacol nu poate sta în calea victorioasei armate germane

Cuib de mitralieră pe frontul antibolșevic

Regimentul 1 Artilerie Grăniceri în luptele dela Odesa

În ziua de 2 Octombrie, regimentul se afla în împrejurimile Odesei. Infanteria bolșevică, spre juită de tancuri, artilerie și aviație, pornește un atac năprasnic spre apus de satul Dainik, în direcția conacului Hutor Dainițki, în cele 42 de tancuri, care sprijină atacul bolșevic. 15 sunt îndreptate spre sectorul în care luptă divizionul I al regimentului de artilerie grănicerească. Divizionul nostru pornește focul asupra tancurilor bolșevice și într'un sfert de oră distrugem nouă din ele, 5 tancuri grele sau foc, și înalță către cer văluri de fum și flăcări; patru rămân înțepenite, ciuruite de gloanțe, iar restul o ia la fugă spre locurile de unde au venit. În acest timp însă infanteria bolșevică se apropie atât de mult de poziția artileriei noastre, încât era gata să intre în baterie. Tunarii veghează însă. Ei deschid un foc violent asupra bolșevicilor cu armele automate și cu tunurile. Trăgând fără întrerupere până ce au terminat cele din urmă cartușe, artileriștii au ieșit să țină multă vreme pe bolșevici la creastă. Iată însă că aviația dușmană se iesește deasupra bateriei noastre și începe să tragă doar dela 40 de metri înălțime. La adăpostul avioanelor, bolșevicii fac un salt pe flancuri și năvălesc între bateriile românești. Căpitanul Antonie Viorel, sgt. Beronșan Roman, sergentul Danciu Marica și mai mulți soldați cad la datorie sub ploaia de gloanțe. Sublt. de rezervă Toma Gavril, sergentul Cheluf Gheorghe și trei soldați rezistă cu îndârjire, dar în curând sunt înșiși prizonieri. Un soldat vreau din armata roșie îi percheziționează și le ia actele. Un bolșevic se apropie de prizonier și văzând că între ei se află un ofițer, îl scoate din grupul românesc, pune arma la ochi și trage. Dar sublt. Toma Gavril nu se prăbușește. În furia lui, ciolovecul greș se ținte, deși trăsesse numai dela 2 metri. Bateria nu se lasă însă. Pune pentru a doua oară arma la ochi, dar în clipa când vrea să tragă, oarele care percheziționează pe prizonierii români, se repede la el și-l oprește, arătându-i că un ofițer nu trebuie împușcat atât de repede, de careor el poate da informații prețioase. Ofițerul român este vârat din nou în grup și pornește cu toți spre linia bolșevică. Pe drum, dușmanii cer sublocotenentului Toma să le dea explicații asupra frontului românesc, călând să afle câte forțe au românii spre Nord, spre Vest și spre Sud. Deși era conștient amenințat că de nu va spune adevărul va fi împușcat pe loc, sublocotenentul Toma nu se intimidă și-i pune în gând să-i păcălească pe bolșevici. Știind că spre apus rezistența românească nu este complet organizată, sublocotenentul Toma îi îndreaptă pe bolșevici spre Sud, în sectorul Divizionului 6. Multumiri de informații căpitanul, două baterii de bolșevici pornește comadoești spre Sud, ea să atace, creștând că acolo, așa după cum le spusese ofițerul nostru, românii nu au decât puține trupe. Aici însă bolșevicii se

dintr'o lizieră de sălci și deschide asupra lor un foc puternic de arme și mitraliere. Bolșevicii se stem la pământ și trag, dar în curând sunt sfați să părăsească poziția pe care se aflau. În fuga lor, bolșevicii silesc pe prizonieri români care se aflau în prima linie să se retragă odată cu ei.

Sublocotenentul Toma Gavril se târâște cât va pași înapoi, prefăcându-se că se retrage. Dar după câteva clipe se oprește și șoptește celorlalți români din jurul lui să rămână nemiecați. Focul de arme continuă timp de două ceasuri cu violență din amândouă părți. În acest timp, ca printr'o minune Dumnezeu-iască, toți bolșevicii din jurul celor cinci prizonieri români au fost omorâți sau greu răniți de gloanțele dorobanților noștri.

Când focul s'a mai potolit, sublocotenentul Toma Gavril înalță capul, se uită în jurul lui și descoperă că pe o rază de 15 metri nu se mai află niciun bolșevic în afară, șoptește camarazilor lui că e timpul să fugă în linia dorobanților. Târându-se pe sub ploaia de gloanțe, ei ieșesc să ajungă în linia românească și să dă comandamentului toate informațiile privitoare la poziția inamicului. Captivitatea sublocotenentului Toma Gavril și a celor patru ostași nu a ținut decât patru ceasuri. Dar s'a dovedit deosebit de plăcutoare. Prin curajul său deosebit, sublocotenentul Toma Gavril a ieșit să savârșe pietrii două batalioane bolșevice și să aducă diviziei românești informații deosebit de importante în vederea contra-atacului pe care unitățile românești îl pregăteau pentru acea zi.

Cu mâinile pe mitralieră

În luptele dela Svino-Oziava, sublocotenentul Gorgoi Nicolae a dat dovadă de cele mai alene însușiri de comandant. Aflându-se în fruntea plutonului său de mitraliere din prima linie, a sprijinit vitejește atacul batalionului I din regimentul de dorobanți, pentru cucerirea cotei 102. În toată luptele care se anunțau tot mai înverșunate, sublocotenentul Gorgoi a căzut cu mâinile înleștate pe mitraliera cu care împrăștiase moartea în mâinile inamicului ce vroia să copleșească prin forțele lui superioare. Deși la început fusese numai rănit, tânărul sublocotenent a refuzat să fie evacuat de pe poziție, preferând să tragă mai departe cu mitraliera asupra dușmanului, până ce a murit strigându de gloanțele bolșevice.

Propus pentru decorarea „post-mortem” cu ordinul „Mihai Viteazul”, eroul sublocotenent Gorgoi Nicolae a fost înmormântat chiar la câteva sute de metri de unde s'a dat lupta, în cimitirul eroilor care au căzut în Ucraina, pentru izbânda crucii și pentru asigurarea hotarelor țării, reintregită și reînaltă prin jertfa lor de sânge.

S.

Batalionul de Pioneri de Munte în luptele din Crimeea

În luptele date pentru pătrunderea în peninsula Tschongar, care face legătura prin C. F. a peninsulei Crimeea de restul Rusiei, batalionul de pionieri de munte a dat dovadă de mult curaj, sânge rece și pricepere.

În istmul Svaljkowo, singurul loc de pătrundere în peninsula lat de numai 600 m, bolșevicii organizaseră un sistem de apărare de netrecut, format din: curse anticar, câmpuri de mine, obstacole antiaer, formate din drugi de fier îngropați în pământ și prevăzuți cu sârme ghimpate și mine, șanțuri anticar minate și apărate cu foc, materii inflamabile îngropate în pământ, cazemate, etc., sistem care numai printr'o acțiune pionieră se putea fi pătruns.

Minuna aceasta foarte grea este încredințată companiei II-a pionieri, comandată de locot. Buncescu Gheorghe, și având ca subalterni pe sublt. Jipa Alexandru și sublt. Nicodan Adrian.

Atacul acestei poziții, fixat pentru dimineața zilei de 29 Octombrie 1941, începe prin acțiunea plutonului sublt. Jipa Alex., care, în fruntea plutonului, secondat de serg. major Mitu Mișu, se aruncă cu un curaj nema pomenit și sfidând moartea care îl pândește la orice pas, pătrund în primele organizații inamice, fiind nevoiți să lupte corp la corp cu un inamic dărz și să cucerească terenul pas cu pas.

Deși focul aruncat de inamic este nemiștor, nimic nu-i oprește până ce nu reușesc să ajungă la șanțul anticar, trecând neînfricați peste celelalte obstacole.

Dl lt.-col. Ionescu Răzoiu, comandantul batalionului, care urma în desproape acțiunea plutonului, observând situația critică în care se găsea plutonul, se strecoară până în prima linie, unde dă îndrumări și prin exemplul său mărește elanul subalternilor săi, care pornește imediat la cucerirea cazematei din capul șanțului anticar, care stinghereau prin focul lor acțiunea de trecere peste șanț.

Sublt. Jipa Alexandru, urmat de serg. major Mitu, sergentii Pintilie Constantin, Benzo Ioan și supinșel Gheorghe și o grupă vânători de munte comandată de sergentul Sima, trec la manevrarea primei cazemate inamice. Insa druzul până la cazemata este presărat cu locașe de arme automate și obstacole. Singura cale era malul mării împânzit și acesta cu mine. Toți, acești bravi ostași nu se înfricoșază, ei cucerind locaș cu locaș de armă automată și făcându-și loc prin câmpul de mine, reușesc să ajungă până la rețelele de sârme organizate pe nouă rânduri de pari. Aici inamicul concentrează tot focul armelor automate și al armamentului greu al infanteriei sale. Aceasta însă nu reușește să oprească acțiunea pionierilor care cu ajutorul explozibilului și al foarfecilor de sârme își croiesc drum prin rețele, forțând pe inamicul ce le apăra să se predea părăsind armele automate.

Acum sunt la circa 100 m de prima cazemata. O ploaie de grenade care asupra lor. Sublt. Jipa dă ordin să pregătească explozibilul și un aruncător de flăcări să fie adus. Când toate pregătirile sunt gata sublt. Jipa Alexandru și cu însoțitorii lui, fără a se înspăimânta de focul inamic, se aruncă asupra cazematei construite în forma unei case. Rușii înspăimântați de avântul pionierilor și asăpăiți de focul grenadelor, se predau.

În acest moment inamicul concentrează maximum de foc asupra acestei cazemate în care pătrunseseră pionierii de munte români.

Sublt. Jipa observă că la circa 50 m de această casă se află altă cazemata inamică care le făcea imposibilă înaintarea.

De oarece inamicul trimite forțe pentru a preocupă cazemata pierdută, sublt. Jipa Alexandru, serg. major Mitu și sergent Pintilie Constantin îi înțâmpină cu o ploaie de grenade, producându-le pierderi serioase și sfidând parte din atacanți să se predea.

Văzând că acțiunea eșuase, bolșevicii trag cu tunul anticar în cazemata pierdută. Sublt. Jipa Alexandru este ră-

nit în ambele picioare de schije de obuzelor. Văzându-se în pericol și rănit serios, părăsește cazemata bombardată de inamic și pornește la atacul celeilalte cazemate, pe care în scurt timp o cucerește.

Obiectivul ordonat este atins. Bravi pionieri se cramponază pe teren în așteptarea misiunii pentru a doua zi.

Lupta a fost însă foarte grea și ei trebuiesc înlocuiți.

Către miază noaptea plutonul este înlocuit, acțiunea sa fiind înlocuită de aceea a 3-a. S'au capturat 11 arme automate, s'au cucerit 2 cazemate, s'au deschis drum vânătorilor de munte prin atâtea obstacole, s'au făcut 50 de prizonieri și s'au lăsat pe teren zeci de morți și răniți bolșevici.

Cinci avioane germane

Batalionul de grăniceri, comandat de maiorul Bădescu Gheorghe, atacase înverșunat tot timpul zilei de 11 Iulie 1941. Era în vremea când bolșevicii se înghesuiau către N-Stru, sub pumnul de oțel și baloaneta ostașilor români. Erau zile de arșiță, de praf și zădărnici.

În ziua aceea ca și în altele altele, compania căpitanului Mendon Dumitru se oprește din luptă odată cu batalionul dincolo de comuna Prințipele Carol. Era nevoie de restabilirea legăturilor cu unitățile vecine și comandamentul de odihnă și de înprospătări. Și în timp ce se lucra cu hărțile la întocmirea planului de foc și la măștiile individuale, artileria arunca schije și foc de o parte și de alta. Pe subunitățile batalionului cădeau numai rare obuze de brandt. Dar dincolo de enate după care bolșevicii mizerabil în unghii morți, se prețuiau contrasturile împotriva grănicerilor.

Dinșpre răsărit se distingeau tot mai mult silueta unui avion. Era un avion german de recunoaștere, dar până să-l distingă, maiorul Bădescu a tras o rachetă albă, semnul de recunoaștere pentru avionul Diviziei, cu care-l confundase. Ușor și în curbe largi și elegante, avionul cu crocea neagră pe planuri a ocolit de 2-3 ori batalionul. Observase semnalul și pareă mai dorea ceva.

Și atunci maiorul a tras a doua rachetă de data aceasta spre inamic, spre șaua unde fierbea furnicarul de vespă. Avionul a ocolit tot mai larg și tot mai spre inamic, până ce se pierde în aer. A revenit, a tras și el o rachetă albă deasupra batalionului și s'a dus către baza din spatele frontului. Înțelesese oare pericolul?

Destul numai că după 15 minute, cinci avioane germane de bombardament greu cotreșurau vâdăduh, venind chiar pe direcția Batalionului. Peste ei se duceau undeva în spatele liniilor inamice. Abia trecute de batalion, s'au răspândit, unele mai aproape de coastele unde se aflau bolșevicii, altele mai în fund.

Și de odată explozii puternice au prins a umple cerul, iar pământul gemea sub amocitura lor. Trupuri sfărțecate, mâini și brațe aburau deasupra coastei și în fund, peste lanțul de sălci, alte explozii răspundeau. Apoi cele cinci avioane ale bravilor noștri abiați, salutate cu urale și batiste fluturate ale grănicerilor, s'au înșopit după ce-și făcuseră camaraderesele datorii.

În stăruirile din ziua următoare s'au găsit tancuri bolșevici sfărâmate, amplasamente de artilerie cu tunuri cu tot deplasate și distruse, și numeroși soldați inamici sfărțecati de bombele avioanelor germane.

Trecuse pe acolo cea mai grozavă masină de război, avionul de bombardament al neînvingătorilor noștri aliați. Trecuse pe acolo cu oștaș, care răspunde prompt și cuvalerește la chemarea altă-tului său.

PĂGINA Vesele

Epistoliile soldatului Neață

DORINȚI...

Humor de pe front

Bulinei Jud., Tellorimanu deuzeci d'ombré
 Dragă Neață,
 Dă-mi un năut mai trimiseră-mi epistole
 de veri mata fuserăm tare supărați
 că pauci pân' să sat umbro
 dinu ca aia dăla București și can
 pase matale Gâmbetel și vor
 să te faci artist dăla dă joia să pânzo
 dă cinematograf. Nu telăș
 Neață pumpute, nu te lăsa
 că dăstul cu răsăra Toti dă
 Tine pāla Radio. Poru
 cica ala dă ite xrie pātaniile la gēstă
 dāl cheumă Neagu și Rădulescu și e
 numa cu un grad mai mare ca tine că e
 Truinaș și opăti moată paste câteva zile
 Pātaniile tale într-o carte
 matale și-l întâlnește și
 asa că Maritica e supărată
 Că și să nu ierocumva să o facă urată
 în carte că 3 faciălele dă Mă maligă
 și rupe pā spinare. Așa să tuii și să
 nu ulei. Alfel dăpre Noi afla că sântem
 bine și lu Nelisor iau trecut gălcile.
 Mata mai ai grija să nu răcești că o fi
 frig și zăpada și să ne xruși dă hai înăl
 pā fruntălele ala cu plavaz.

Te sărută
 Maritica și Nelisor

Într-o tranșee de obuz, pe câmpul de bătăe,
 Stau puși la pândă: Dragonir, Ilie, Stan și Nae...
 Sunt câte patru, brași oștasi... voinici, viteji cu faimă,
 Că'n rândurile de păgâni, ades băgat-au spaimă.
 Ei stau pitiți, și s'numai ochi... Dușmanul e pe-aproape,
 Și nu s' din cei să-i dea răgaz din mână să le scape...
 Sunt zile n'regi și nopți la fel, de căna gonese jivina
 Și de când n'au mai cunoscut nici somnul, nici hodina...
 Și s'istovii... și năduși... și s'una cu pământul...
 Și s'plini de glod... Dar le voioși... și straznic li-i acântul...
 Și tot stând ei așa, pitiți, rub plocia de gropnele,
 Încep a-și depăna dorinși... urâtul să-și înjele...
 — C'asta-i Rumânul, chiar și când primejdia-l înghiață,
 Cu zâmbet și cu gând voios, el rade morții 'n față...
 — „Tu ce-ți dorești mă Dragonir?”

— „Eu? O fetiță dragă,
 Să mă iubească măi băieți, viața ei întreagă...
 Să-mi cânte... și să-mi dea fiori cu dragostea-i poznașă,
 Și să se 'adormă legănat, ca pe un prunc de fușă...
 — „Dar tu, mă Stane?”

— „Eu, băieți, știți care mi-i dorința?
 Vreau să mă văd cu rostul meu... Vreau să-mi găsească fînja
 Să mă 'nteleagă... și copii să-mi dăruiască gloată...
 Și-o noacără bună... De-o fi rea, cu gura ferecată...
 — „Dar tu, Ilie, ce-ți dorești?”

— „Eu, un castel... și gata...
 Și-o fată în balconul lui... Să mă iubească fata...
 Cu mândolina eu să-i cânt sub cerul plin de stele,
 Jar „Dumnezeu” să-mi dea în schimb, gurica și „bisla...”
 Doar Nae stă îngândurat, cu ochi pierduți în zare,
 De s'ar părea că gândul lui e dus... în depărtare...
 Și-atunci, 'l întrebă care-va:

— „Tu ce-ți dorești mă Nae?”
 — „Eu?... Imi doriea o bară...”

Med. Cpt. rez. Dr. CONST COLONAȘ.

G l u m e

Neață camuflat

Leac

— Domnule farmacist, am venit la d-ta să-mi dai ceva să pot dormi.
 — N'am vee să-ți dau nimic fără rețeta doctorului.
 — Cum, n'ai voie să-mi dai nici praf pentru parie, căci din pricina lor nu pot să dorm?

Înțelept

Cineva merge pe o cărare fără a se feri la o parte când vede că vine altul spre dânsul și sunt gata să se ciocnească.
 Zice unul:
 — Nu obligușese să mă dau la o parte din fața ericărui dobitoac.
 — Eu obligușese să mă ferese de dobitoaci. Și-i făcu loc să treacă.

— Neață! Unde ești Neață, că te caută dom locotenent.

Pățaniile soldatului Neață

de Neagu Rădulescu

— Până e Duminecă, am luat oțet...
 — Până e Duminecă, am luat oțet...
 — Până e Duminecă, am luat oțet...

— Leasă jigăria în pace! Ce vrei să
 mă faci de căl! Hai acasă amoretzile!

— Alai! Pentru prima oară văd și io
 o ciocnecă frumoasă!
 Harog! Harog! Harog! Harog!

— Hai! Izo făcuți fugă jaură, tot
 unu căl să trec la utac.

Faptele săptămânii

DIN ȚARA

CONSILIUL DE MINISTRI a hotărât ca, în locul muncii de folos obștesc, evreii să fie impuși la plata unei taxe și a unei cote din venit. Cei care nu vor putea plăti sumele la care vor fi obligați, vor trebui să fie ținuți la muncă de folos obștesc, rămânând ca peei evreii care nu vor putea plăti și noi munci, să fie trimiși peste graniță.

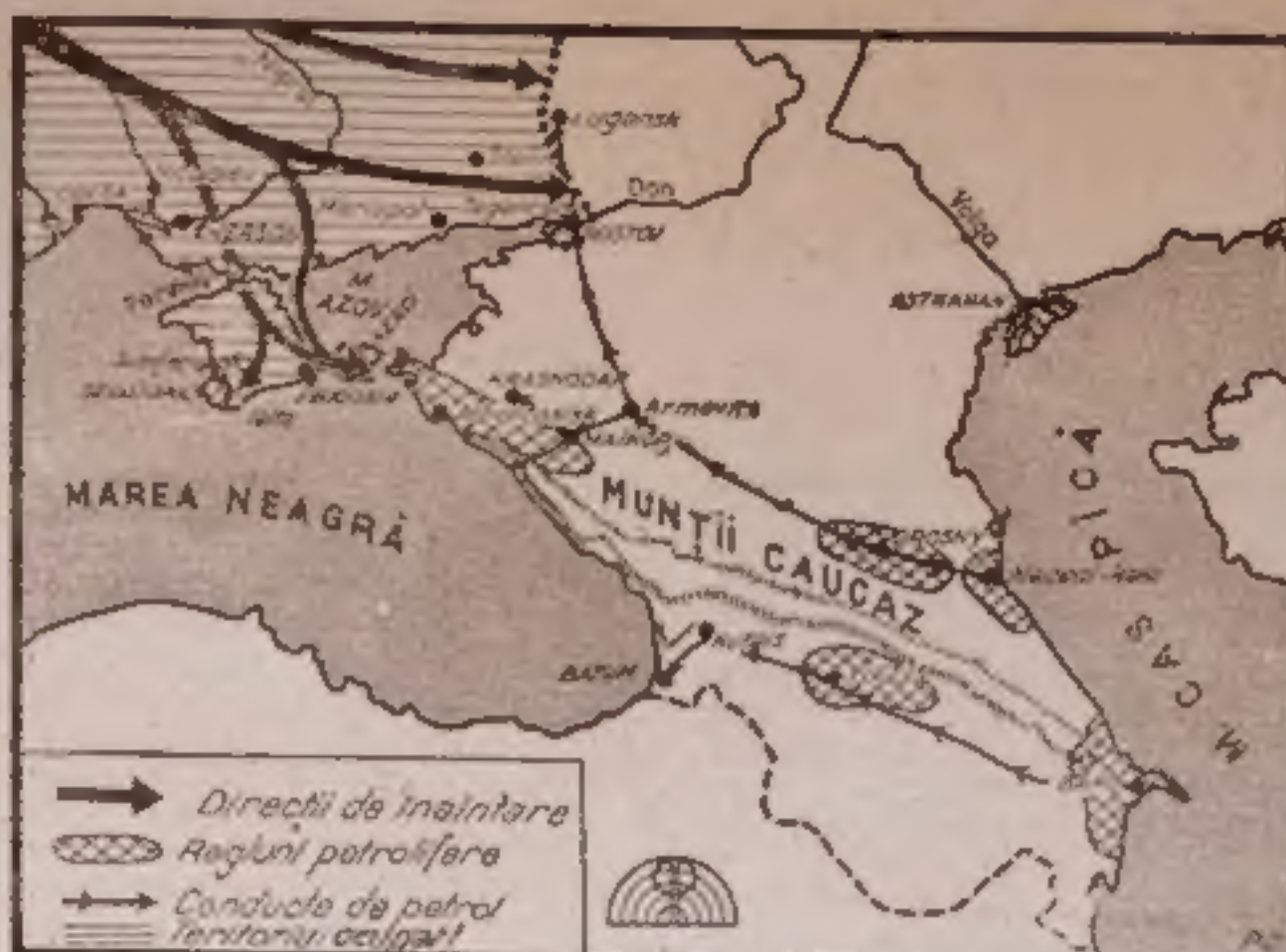
PE PLATOU Reg. 21 Infanterie a avut loc depunerea jurământului ostășesc al medicilor rezervați din București, care urmează să plece să-și facă stagiul în noile provincii alipite.

MINISTERUL Apărării Naționale, a primit până azi, în total 64.010.557 lei donații pentru familiile lipsite de mijloace ale luptătorilor de pe front și pentru invalizi de război.

LA SPITALUL Z. I. Nr. 339 din Capitală, a avut loc un festival dat de artiștii Teatrului Național și ai Operei Române, unde pe lângă cântări, au luat parte și d-nii medici ai spitalului și parte din autorități.

Deschiderea programului a făcut-o plutonierul T. R. Mihetiu Ioan, rănit, care printr-o cuvântare creștinească și patriotică în care a arătat avântul cu care a luptat pe front ostășul Român pentru distrugerea bolșevismului, urând sănătate Majestății Sale Regelui Mihai și D-ului Mareșal Antonescu.

Ascultați în fiecare zi de la 12.50—13.50 „Ora ostășilor la Radio”

DE PESTE HOTARE

ÎN ZIUA de 26 Noembrie a. e., la Berlin, s'a făcut înnoirea pactului contra comunismului care leagă 13 State europene și extra europene.

La actul dela Berlin, care prezintă o mare importanță, Țara noastră a fost înfățișată prin d-l Președinte ad-interim al Consiliului de Miniștri, d-l Profesor Mihail Antonescu, care a rostit următorul discurs:

România a aderat la acest pact, prin fața Mareșalului Antonescu și a soldatului Român la 22 Iunie. Alături de

glorioasa Armată a Marelui Reich național-socialist, poporul Român a intrat în luptă pentru drepturi și pentru dreptate, pentru libertate și pentru civilizație.

Dacă istoria este dreaptă și istoria nu poate fi decât dreaptă, ea nu va putea să nu considere acțiunea națională a Azei și marea luptă a lui Adolf Hitler, decât ca un dar adus civilizației și Europei.

Este spera cea mai constructivă a vesiculii noastre, călătoria prin sânge și prin jertfă.

România a început lupta împotriva comunismului în anul 1919 și o va continua în totdeauna sincer și fără vorbe.

Evenimente din război

Frontul antibolșevic din răsărit
Anietăm pe toată întinderea frontului de Est, la o bătălie uriașă, care este în curs de desfășurare de la partea cea mai de sud a Nordului Rusiei până la Sud. Rezultatele acestei bătălii se vor vedea în curând.

În sectorul de Nord aceeași via acțiune, cu toate condițiunile nefavorabile ale iernii.

În sectorul frontului Careliei, unitățile ușoare finlandeze, perfect echipate pentru campania de iarnă, au obținut noi succese, reușind a câștiga teren.

În restul frontului acțiunea continuă, cu aceeași energie, luptele fiind conduse chiar și în cursul nopții. Trupele bolșevice au trebuit să suțină atacuri în nopțile de 24 și 25 Noembrie.

În sectorul din fața Moscovei, situația devine din ce în ce mai serioasă. Germanii au reușit să aibă succese importante, cu toate că în ultimul timp a izbucnit o zăpadă groasă în această regiune. Spărțura de front făcută în Nord-Vestul Capitalei este lărgită metodic cu toată rezistența sovietică.

Înaintarea asupra Moscovei s'a făcut deodată pe front și pe flancuri, în imediata apropiere a Capitalei, fiind mai accentuată înăla Nord, prin ocuparea orașului Selezinogorski (50 km depărtare de Moscova).

Ocuparea orașelor Klim și Calinin, aflate pe aceeași linie cu cel de mai sus — în lungul c. f. Moscova-Leningrad — înfățișează siguranța victoriei finale.

În fața Moscovei, înaintarea s'a făcut dealungul autostrăzii Smolensk-Wiasma-Moscova, depășind Mojański.

La Sud de Moscova, forțele germane se găsesc încă de mult la Ozeri, unde acțiunea în strânsă legătură cu cele dela Sud.

Așa dar, încercuirea Capitalei se continuă mai repede decât ne puteam închipui, având în vedere greutatea unei ierni aspre.

În sectorul Tula, prin ocuparea acestui oraș, manevrele care se fac pe la Nord și Sud îmbracă cursul superior al Donului. Aici manevra de încercuire este în plin progres.

În zona Orel-Charcov, trupele germane au efectuat o mare mișcare de încercuire a forțelor sovietice, având ca centru regiunea Kursk. Și aici se dau lupte violente, cu rezultate hotărâtoare pentru trupele germane.

În bazinul Donețului, manevra de încercuire a orașului Vorosilovgrad a făcut progrese simțitoare.

În zona Rostov, acțiunea continuă către Est, urmând cursul inferior al orașului Rostov.

În Crimeea, numai cetatea Sevastopol se mai găsește în mâinile sovieticilor, dar stabilimentele sale, întreprinderile, precum și portul, sunt toată vremea expuse bombelor aviației germane.

Aruncând o scurtă privire asupra aspectului frontului de răsărit, el ne apare sub înfățișarea unui imens arc de cerc,

care cuprinde la partea sa de Nord, bazinul superior al Donului și se sprijină pe un stâlp solid, format de fortificațiile lui, având ca punct de rezanță orașul Rostov.

Acest stâlp a fost dărâmat. Rămâne ca dărâmarea celui alt stâlp format de Moscova, să fie în curând realizată prin eucerirea acestui oraș.

În interiorul arcului uriaș se execută în prezent manevrele de încercuire de serie mai sus și care se desfășoară cu succes, strângând tot mai mult eleștele.

O știre sosită din Berlin anunță o încercare de debarcare a trupelor britanice, executată în noaptea de 23 spre 24 Noembrie pe coasta franceză a Mării Mănești.

Această încercare a fost respinsă de apărarea germană de coastă.

Ea s'a făcut de către comandamentul militar britanic cu scopul de a desvâlni apărarea țărmului de către germani.

Marina de război britanică a suferit noi pierderi grave în ultimele zile.

Pe lângă marele vas de război, a cărui stricăciune cu lovituri de torpile aeriene în fața Solimutului a fost anunțată de comunicatul oficial de ieri, un submarin german, sub comanda căpitanului Freiherr von Tessenhausen a atacat un vapor de linie britanic, lovindu-l grav cu o torpilă.

OFENSIVA GERMANĂ împotriva Moscovei a înregistrat o nouă izbândă. Comunicatul militar german anunță ocuparea unei localități în apropiere de Moscova, în ciuda rezistenței disperate a bolșevicilor, operațiunile militare germane se desfășoară pline de succes.

PARTIDUL SPANOL ce se numește Falangă, a înlăturat pe toți membrii care au făcut propagandă și au luptat contra Naționalistilor. Aceasta pentru a putea participa la noua încastrare în Europa Nouă, cu un partid curat Naționalist de încredere și stăpân pe viitorul țării, în noua ordine europeană.

ȚĂRILE care au semnat pactul, la Berlin, pentru lupta contra bolșevismului alături de Germania și Italia, sunt: România, Japonia, Spania, Danemarca, Finlanda, Bulgaria, Slovacia, Ungaria, Croația, Manchucoul, China și altele.

Acest pact se face pe un termen de 5 ani.

POLITIA din Limoges a arestat pe Largo Caballero, unul dintre conducătorii fostului front popular comunist din Spania.

UN GRUP de ofițeri bulgari sub conducerea generalului Lucai vor vizita toate sectoarele de luptă de pe frontul antibolșevic.

PE FRONTUL din Africa armatele aliate au luat prizonier pe generalul Engler Sperling cu întreaga sa brigadă, a patra cuirasată.

LA SUD de orașul Charcov a fost găsit un ofițer german, care a fost omorât de bolșevici în lovituri de armă în cap, după ce mai întâi i-au legat mâinile și l-au aruncat într'un șanț.

Un alt submarin, comandat de căpitanul Mohr, a scufundat în Atlantic un crucișător de categoria „Dragon”.

Fronturile din Nordul Africii.

Prima fază a marelui bătălie de tancuri din deșertul vestic, s'a încheiat. Lupte cu tancurile nu se mai continuă, din cauză că pierderile de material sunt foarte mari. Luptele se continuă acum în acțiuni de infanterie și artilerie, ajungând în ciocniri sângeroase, corp la corp.

Centrul de gravitate al operațiunilor pare că s'a arătat la Sidi Rozegh, având ca obiectiv tot eucerirea Tobruk-ului.

Se deaminte ocuparea fortului Capuzzo și localității Bardia.

În zona Tobruk, încercările de ieșire a garnizoanelor au dat greș. Trupele germano-italiene au luat numeroși prizonieri și mult material de război.

Pe frontul Solimut, trupele germane au rezistat atacurilor date de forțele engleze.

În Sud, garnizoanele deta Uagui de Goala rezistă presiunii dela Est.

După 8 zile de operațiuni continue, cu forțe puternice, cu mijloace blindate numeroase, trupele engleze nu au reușit încă să obțină izbândă așteptată. Generalul Rommel a știut să parase ieșitura englezilor, așa că astăzi nu mai poate fi vorba de o ofensivă britanică.

